

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
Kanton Središnja Bosna/Srednjobosanski kanton

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 097211 21 GŽ

Novi Travnik, 08.02.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca Mirjana Grubešić, predsjednica vijeća, Davor Kelava i Alma Islamović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I.T. iz G.V.-U., ..., kojeg zastupa punomoćnik Nedjeljko Ripić, odvjetnik iz Mostara, protiv tuženika Biro zelene karte BiH Sarajevo, ul. Derviša Numića broj 7, zastupan po punomoćniku Edinu Šaćiću, odvjetniku iz Sarajeva, radi naknade materijalne štete, vrijednost spora 12.000,00 KM, rješavajući po žalbama tužitelja i tuženika izjavljenim na presudu Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 097211 20 P od 27.02.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 08.02.2022. godine, donio je:

PRESUDU

Žalbe se odbijaju kao neutemeljene i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 097211 20 P od 27.02.2021. godine.

Obrazloženje

Osporenom prvostupanjskom presudom obavezan je tuženik da tužitelju na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 3.851,40 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 05.04.2019. godine do isplate, te tužitelju naknaditi troškove postupka u iznosu od 1.458,80, sve u roku od 30 dana, pod prijetnjom ovrhe, dok je tužitelj odbijen sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva na ime naknade materijalne štete u iznosu od 8.986,60 KM, kao previsoko postavljenim.

Na ovu presudu žalbu su blagovremeno uložili tužitelj i tuženik.

Tužitelj žalbu ulaže na odbijajući dio tužbenog zahtjeva zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa zahtjevom da drugostupanjski sud žalbu uvaži i prvostupanjsku presudu preinači na način da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev ili je ukine i vrati na ponovni postupak i odluku. U obrazloženju žalbe navodi da je vještak prometne struke u svom zaključku naveo da je vozač tužiteljevog vozila bio u fazi pretjecanja u trenutku kada se vozilo Golf pokušalo uključiti u promet zbog čega je vozilo Golf izazvalo prometnu nezgodu oduzevši pravo prvenstva prolaza vozilu tužitelja i vozač vozila Golf je isključivi krivac za nastanak prometne nezgode. Zbog ovakvih utvrđenja vještaka nejasno je zašto se utvrđuje doprinos vozača vozila tužitelja nastanku prometne nezgode, pa sud kao prvostupanjsku sud pogrešno

primjenjuje materijalno pravo u svojoj presudi. U danoj prometnoj situaciji vozač Opela je pokušao skrenuti udesno radi izbjegavanja sudara, koja reakcija je brža od reakcije kočenja, a vještak prometne struke nije na pravilan način utvrdio mjesto kontakta koje je bilo u raskrižju, kako je to navedeno u izvješću policije, a ne tamo gdje vještak navodi. Sve ovo upućuje na zaključak da se vozač vozila Golf neoprezno uključivao na magistralnu cestu, a da pri tome nije provjerio može li to učiniti na siguran način, a čim je pokušao uključiti se došlo je do kontakta njegovog vozila sa vozilom Opel. Stava je da vještak svoj nalaz temelji na pretpostavka, a ne utvrđenim činjenicama na koji način čini povredu Zakona o parničnom postupku, a takav nalaz sud pogrešno interpretira kada donosi svoju odluku. Nema doprinosa nastanku prometne nezgode na strani vozača Opel, a kako je na pogrešno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenjeno materijalno pravo, predlaže da se žalba usvoji i prvostupanjska presuda preinači na način da se u cijelosti dosudi tužbeni zahtjev i troškovi postupka tužitelju.

Tuženik žalbu ulaže zbog povrede odredaba parničnog postupka u pogledu odluke o troškovima postupka. Ističe kako je kako je prvostupanjski sud pravilno odlučio da u ovoj pravnoj stvari postoji podijeljena odgovornost nastanku štetnog događaja ali nije donio pravilno odluku u pogledu troškova postupka jer je nakon njihove kompenzacija razliku trebao dosuditi tuženiku ili odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Odgovora na žalbe nije bilo.

Nakon što je ispitao osporenu odluku u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu odredbe članka 221. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH<sup>1</sup> ovaj sud zaključio je slijedeće:

Žalbe nisu utemeljene.

Iz spisa i osporene presude proizlazi kako su parnične stranke pred sudom, sukladno članku 7. stavak 1. i članku 123. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, izvele dokaze koje su smatrale bitnim za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari. Po ocjeni ovog suda, a nasuprot žalbenim prigovorima tužitelja, prvostupanjski sud je izvedene dokaze na glavnoj raspravi cijenio na način propisan odredbom članka 8. Zakona o parničnom postupku i na osnovu takve ocjene dokaza utvrdio činjenice od značaja za odluku u ovoj pravnoj stvari. Svoju odluku prvostupanjski sud nije temeljio isključivo na nalazu i mišljenju vještaka prometne struke Zubejde Destanović nego i na ostalim izvedenim materijalnim i subjektivnim dokazima pobrojanim na strani 3. pasus 2. prvostupanjske presude, dovodeći ih u međusobnu svezu i cijeneći na način propisan člankom 191. stavak 4. Zakona o parničnom postupku, pa obrazloženje pobijane presude sadrži sve propisane elemente i udovoljava standardu iz članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljenih sloboda. Želeći osnažiti svoje žalbene prigovore kako prvostupanjska presuda u odnosu na nalaz i mišljenje vještaka Zubejde Destanović ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje smatra bitnim za donošenje pravilne i zakonite odluke tužitelj gubi iz vida da je stavovima Vrhovnog suda Federacije BiH u brojnim odlukama iskazan stav kako obvezu suda na obrazloženje odluke ne treba tumačiti

---

<sup>1</sup> Službene novine Federacije BiH, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

tako da se u presudi moraju iznijeti svi detalji i dati odgovori na sva pitanja i dileme, nego samo obrazlagati dokazi od suštinske važnosti za ishod spora. Kada vještak obrazlažući okolnosti koje su dovele do nastanka prometne nezgode u cijelosti postupao po nalogu suda i u svome nalazu daje prostorno-vremensku analizu nastanka prometne nezgode, a pri svojim zaključcima i mišljenju ostane i prilikom davanja pojašnjenja nalaza, jasno odgovarajući na pitanja stranaka i otklanjajući sve nejasnoće u pogledu načina i mjesta nastanka nezgode, onda je nalazu vještaka sa punim povjerenjem prvostupanjski sud mogao dati svoju vjeru i takav dokaz brižljivo je i savjesno cijenio. Slijedom navedenoga, od strane prvostupanjskog suda nisu počinjene povrede odredaba parničnog postupka iz članka 209. Zakona o parničnom postupku na koje se tuženik poziva u svojoj žalbi.

Iz činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda proizlazi da se dana 05.04.2019. godine, u mjestu Gračanica, općina Bugojno dogodila prometna nezgoda u kojoj su sudjelovali putničko motorno vozilo Opel tip Insignia reg. oznaka T45-M-619, vlasništvo tužitelja, kojim je u trenutku nastanka nezgode upravljao M.T. i putničko motorno vozilo VW tip Golf III austrijskih registarskih ..., vlasništvo Č.B., kojim je upravljao A.B.. Do nezgode je došlo na način da se vozilo Opel kretalo iz pravca Bugojna ka Gornjem Vakufu/Uskoplju, čiji vozač je neposredno prije nezgode poduzeo radnju pretjecanja dva vozila koja su se kretala ispred njega, a u tom trenutku vozač vozila Golf vrši radnju uključivanja sa sporednog puta za naselje Zanesovići na magistralnu cestu u namjeri kretanja u pravcu Bugojna, pa dolazi do prometne nezgode, odnosno kontakta između prednjeg lijevog dijela vozila Golf i prednjeg lijevog dijela vozila Opel Insignia. Prvostupanjski sud je provedenim dokazima utvrdio kako se vozilo Opel kretalo kroz naselje većom brzinom od dozvoljene, da je vozač tog vozila radnju pretjecanja poduzeo preko pune razdjelne crte, te da je uočavanjem opasne situacije propustio pravilno reagirati i forsiranim kočenjem izbjeći sudar, iako je postojala tehnička mogućnost izbjegavanja nezgode na takav način, dok je vozač vozila Golf poduzeo radnju uključivanja na magistralnu cestu kada je vozilo Opel bilo u svojoj lijevoj prometnoj traci u fazi pretjecanja vozila, odnosno da se prethodno nije uvjerio da takvu radnju u prometu može učiniti bez ugrožavanja drugih sudionika, pa je utvrdio doprinos nastanku prometne nezgode kod vozača vozila Opel od 70%, a doprinos vozača vozila Golf 30% i predmetne materijalne štete, te je primjenom odredaba članka 154., 178. stavak 2. i 192. Zakona o obveznim odnosima djelomično usvojio tužbeni zahtjev tužitelja.

Nasuprot žalbenim prigovorima tužitelja činjenična utvrđenja i primjenu materijalnog prava od strane prvostupanjskog suda u cijelosti prihvaća i ovaj sud.

Osporavajući naprijed navedena činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda tužitelj gubi iz vida kako je vozač vozila Opel svojim postupcima prvi stvorio opasnu situaciju na cesti, čineći prekršaje iz članka 57. stavak 2. u svezi sa člankom 61. stavak 1. točka 4. i članka 44. stavak 1. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH<sup>2</sup>, jer je radnju pretjecanja dva vozila koja su se kretala ispred njega poduzeo na dijelu magistralne ceste sa jasno vidljivom punom razdjelnom linijom između prometnih traka, zbog čega takva radnja vozilom u prometu nije dozvoljena, u naseljenom mjestu, u blizini škole i neposrednoj blizini ugostiteljskog objekta i u doba dana (18:15 sati) kada je velika frekvencija kretanja pješaka, vozila i radnih

---

<sup>2</sup> Službeni glasnik BiH, broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18

strojeva, gdje je veliki broj priključnih puteva i ulaza u dvorišta obiteljskih kuća, zbog čega je zabranjeno mijenjanje prometne trake (prelazak iz jedna u drugu prometnu traku), pa je s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti u prometu, takvim svojim radnjama ugrozio druge sudionike u prometu, krećući se kroz naseljeno mjesto brzinom od 87 km/h, iako je zakonom propisano da se na cesti u naselju vozač ne smije vozilom kretati brzinom većom od 50 km/h. Pored toga, vještak je u svome nalazu utvrdio kako je vozač vozila Opel imao mogućnost i vremena, nakon uočavanja da se vozilo Golf uključuje na magistralnu cestu, kojom se prije nezgode kretao 3,14 sekundi, forsiranim kočenjem zaustaviti vozilo prije kontakta. Kako on takvu radnju nije poduzeo nego je nastavio kretanje, u nadi da će se prije kontakta vratiti u svoju prometnu traku, onda je pogrešan zaključak tužitelja da je pokušaj skretanja udesno pravilnija reakcija vozača radi izbjegavanja sudara, jer je zbog nepravilnog pretjecanja i takve njegove reakcije na kritičnu situaciju i došlo do nastanka nezgode, odnosno štetnog događaja.

Slijedom navedenoga, neutemeljeni su svi žalbeni prigovori tužitelja u pogledu isključive krivnje tuženika za nastanak prometne nezgode i pravilan je stav prvostupanjskog suda o podijeljenoj odgovornosti na način kako to propisuje članak 192. Zakona o obveznim odnosima, prema kojoj tužitelj, kao oštećenik koji je pridonio nastanku štete ili da šteta bude veća nego što bi inače bila, ima pravo samo na razmjerno smanjenu naknadu, a kad je nemoguće utvrditi koji dio štete potječe od oštećenikove radnje, sud će dosuditi naknadu vodeći računa o okolnostima slučaja. I ovaj sud je stava kako je tužitelj naprijed navedenim propustima pridonio nastanku štetnog događaja i šteti koji je pretrpio u omjeru odgovornosti od 70%, a drugi sudionik u omjeru od 30% jer se prilikom vršenja radnje uključivanja u promet nije prethodno uvjerio da to može učiniti bez opasnosti za druge učesnike u prometu, vodeći pri tome računa o položaju vozila i pravcu i brzini kretanja kako to propisuje odredba članka 36. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u BiH, odnosno nije na vrijeme uočio da je vozač vozila Opel već započeo radnju pretjecanja, iako je takvu radnju činio na nedozvoljenom mjestu.

Na osnovu nalaza vještaka, u dijelu izračuna visine materijalne štete na vozilu Opel po principu totalne štete, na koji dio nije bilo suštinskih primjedbi, prvostupanjski sud je utvrdio kako šteta iznosi 12.838,00 KM. Budući da je odredbama članka 154. i 178. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima propisano je da tko drugom prouzrokuje štetu dužan je naknaditi ako se ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice, a ako postoji obostrana krivnja, svatko odgovara za štetu razmjerno stupnju svoje krivnje, ovaj sud prihvaća pravilno određenim iznos dosuđene naknade materijalne štete od 3.851,40 KM tj. 30% od ukupne štete koju je tužitelj potraživao svoju tužbenim zahtjevom, a koju je pretrpio u ovom štetnom događaju.

Tužitelj je u predmetnom štetnom događaju pretrpio djelomičnu štetu od vozila koje je osigurano kod inostranih osiguravajućih društava, pa se prema Kritskom sporazumu odštetni zahtjevi u svezi tih šteta, koje se dogode na teritoriji BiH podnose Birou zelene karte BiH, koje je jedino ovlašteno tijelo koje vrši naknadu štete koje prouzrokuju vozila inostranih osiguravajućih društava i u pogledu obrade odštetnih zahtjeva u sudskom postupku Biro jedini odgovoran (pasivno legitimiran) za naknadu štete. Budući da tuženik tužitelju prema članku 3. i 8. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom

osiguranju od odgovornosti<sup>3</sup>, kao materijalnog prava koje je bilo na snazi u vrijeme nastanka štetnog događaja, nije isplatio niti djelomičnu štetu, tužitelj je imao pravni temelj za vođenje ovog postupka. Kako je u sporu uspio sa 30% u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev, pravilno mu je prvostupanjski sud, primjenom odredbe članka 386. stavak 2. Zakona o parničnom postupku, u tom omjeru i visini od 1.458,80 KM dosudio troškove ovog parničnog postupka. Iz ovih razloga nisu utemeljeni žalbeni prigovori tuženika da je prvostupanjski sud trebao izvršiti kompenzaciju troškova postupka i razliku trebao dosuditi tuženiku ili odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Kako žalbeni navodi nisu doveli u sumnju pravilnost i zakonitost pobijane presude, to je drugostupanjski sud temeljem odredbe članka 226. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH, žalbe odbio kao neutemeljene i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić

Predsjednica građanskog odjeljenja

Mirjana Grubešić

Sudac

Davor Kelava

---

<sup>3</sup> Službene novine F BiH, broj 24/05